

Foto: Hans Sundström

Mjällådalen femma i tävlingen om Sveriges vackraste natur

Kampen om Åstöns natur förlorad!

Fel information på kommunens hemsida fällde avgörandet!

Karin Lexén, 52,

blir ny generalsekreterare i Naturskyddsföreningen. Hon tillträder den 13 mars.

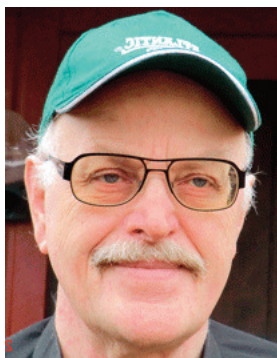
– Det känns jätteroligt och otroligt spännande att få börja arbeta för en så fantastisk organisation med den breda medlemsbasen och engagemanget som finns i hela landet.

Kallelse till årsstämma på Inbetween

Tisdagen den 28 mars kl 18.00, årsstämma med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Kl 19.00 berättar professor **Bengt-Gunnar Jonsson** och visar bilder om vad träd kan berätta om historien!

Ordföranden har ordet...

God fortsättning på det nya året 2017! Vädret har verkligen varierat och nu hoppas jag att det bjuds på ett antal soliga vinterdagar och naturligtvis en tidig vår! Visst är det härligt den första dagen man hör talgoxens vårläte och i bästa fall befinner jag mig intill någon istapp så jag får se droppen som

följer istappen för att slutligen släppa taget och falla till marken. Vi i föreningen skall inte göra som droppen, utan vi skall ta nya friska tag detta år.

Dags att summera det gångna året och 2016 genomförde vi 30 olika aktiviteter med 313 deltagare som 2015 var 31 aktiviteter och sammanlagt 378 deltagare. Med andra ord håller vi ställningar. Vandringarna i Ljustorp i somras var några av de mest välbesökta med 59 deltagare under 7 vandringar under ledning av Elisabeth Nilsson. I fjol hade vi två välbesökta arrangemang i början av året med Stefan Grundström på Inbetween med 32 deltagare och Fredriks bildspel i februari och 42 deltagare.

I år har vi inte lyckats ordna någon aktivitet under januari men Fredrik återkommer på Inbetween den 7 februari. För många som läser detta har kanske detta datum redan passerat. Vi kommer att försöka planera fler aktiviteter, men vi behöver förslag från er läsare. Hör av dig till någon i styrelsen och håll utkik på vår hemsida samt Facebook. Missa inte heller skötseln av Torsbodaängen där vi för 49:e året har fagning den 8 maj. Nästa år är det 50-årsjubileum.

Vi har under det gångna året haft lite motgång gällande uppsägningen av det gällande reservatsbeslutet på Åstön. Mer om det i detta nummer.

Det bekymrar oss att instruktioner om hur man överklagar på kommunens hemsida tydligen inte stämmer. Ställer krav på dig som läsare att hålla ögonen på vad som händer på Åstön och agera. Vi har även i år fått begäran om yttrande beträffande reparationer på dammen i Födslodammet på Rundbackens kraft. Där vi bgärt minimiflöde som skall efterlikna det som varit. Vi väntar med spänning på avgörande i frågan som verkar ta lång tid. Byråkratins kvarnar mal långsamt! Vi har i Föreningen tillsammans åstadkommit mycket och det är tack vare ett starkt stöd från er medlemmar.

Den 28 mars är det årsmöte på Inbetween. Direkt efter årsmötet berättar BG Jonsson, professor vid Mittuniversitetet om vad ett träd kan berätta om historien. Alla är välkomna.

Avslutningsvis önskar jag att fler sällar sig till vår verksamhet då det är både nytta och nöje med att vara just medlem i Naturskyddsföreningen och om just du vill vara med i arbetet eller känner någon som kan vara med så hör av dig till någon i styrelsen. Jag hoppas själv att några nya träder in i styrelsen och gärna som ordförande eftersom jag har svårt att fullgöra alla åtaganden med den medicinska status jag själv har. Så hör gärna av dig till vår valberedare Ann Fredbäck 060-587238 med förslag. Vi ses väl på årsmötet? Välkommen! Föreningen bjuder på fika.

Bengt-Göran

Natur-lik

är ett medlemsblad för Naturskyddsföreningen Timrå. Innehållet handlar dels om föreningens verksamhet, men också om natur- och miljöfrågor. Har du idéer om vad du tycker vi ska ta upp får du gärna höra av dig.

En del medlemmar tycker att det räcker att få tidningen via mail. Andra vill gärna ha en tid-

ning att bläddra i eller för att visa upp för andra intresserade. Du avgör själv vilket du tycker är bäst.

Kontakta oss

Jag, det vill säga Berry Johansson har svarat för redigeringen av Natur-lik. Du kan nå mig via mitt e-mail, riibomannen@hotmail.com.

Om alla bin försvann skulle människan dö ut

Trots det mycket dåliga vädret som säkert skrämde bort många besökare var vi några som samlades på Inbetween för att se den film som Biodlaren Lars Åkerlund visade för oss. I filmen framgår det bland mycket annat, att Albert Einstein menar på att om alla bin försvann så skulle människan dö ut på 4 år.

Så viktiga är våra bin för att pollinera alla växter som vi är beroende av. Många av frågeställningarna i filmen var tillspetsade men alla förstod vikten av att det finns bin i vårt närområde.

Än så länge är vi i Norrland lite förskonade från alla de sjukdomar som kan drabba bina. I de flesta fall beroende på alla de kemiska bekämpningsmedel och den monokultur som den moderna växtodlingen innebär. Ett ytterligare gissel är parasiten Varroa kvalstret, som nu även har drabbat oss i Västernorrland. I en del av världen överlever inte ens bina utan antibiotikabehandlingar.

Filmen var en och en halv timme lång, men

tiden gick fort när vi tittade på den. Den hade 2012 vunnit pris som bästa dokumentär. Efter filmen fick vi alla möjlighet att ställa frågor som föddes av att se filmen.

Lars berättade att bin är ofta väldigt trogna till vissa växter jämfört med till exempel humlor som varierar sina besök av växter. Därigenom är de även bättre på att pollinera. Normalt flyger de 4-5 km omkring sin kupa och betjänar då detta område. I filmen berättades det om till exempel drottningodling, vilket även Lars provat på med framgång.

Straxt före klockan 21 avslutades mötet med att alla tackade för fiket.

Text och foto: **Bengt-Göran**

**Det kostar mindre än 1 (en) krona/dag
att vara med i Naturskyddsföreningen**

Mjällådalen femma i tävlingen om Sveriges vackraste natur

Höga kusten segrade i tävlingen om Sveriges vackraste natur. Tävlingen anordnades av Naturskyddsföreningens tidskrift Sveriges Natur. Mjällådalen erövrade en hedrande femteplats. Vinnarplatsen röstades fram på tidningens webbplats. Höga kusten vann överlägset, på andra plats kom Blekinge skärgård och trea blev Skierfeklippan i Sarek.

En jury som bestod av Sveriges Naturs redaktion och med naturkännaren Martin Emtenäs i spetsen gallrade fram tio finalister bland alla de förslag som tidskriftens läsare skickat in. Därefter fick tidningens läsare rösta.

Förslagsställaren från Göteborg

Förslagsställaren Mats Henriksson från Göteborg betonade bland annat Höga kustens varierande helhet. ”Man blir helt såld på hur vackert det är i hela området.” Och det blev också naturen mellan Härnösand och Örnsköldsvik i Ångermanland, som satte känslorna i brand hos flest röstare.

Juryn är nöjd med att vinnartrion har så bra spridning över landet. Naturskyddsföreningen har medlemmar i hela Sverige, och det var troligen medlemmar som dominerade i röstningen.

Det går egentligen inte att tävla skönhet

Det går egentligen inte att tävla i skönhet, den uppstår oftast med goda upplevelser. Kanske vann Höga kusten för att naturen i trakten är så mångfasetterad: skog, sjöar, skärgård, öar, vikar, höga berg och mjuka dalar. Området är världsarv och har världsunik natur till följd av den snabba landhöjningen. Martin Emtenäs tycker att deltagarna i omröstningen gjort ett gott val.

– Höga kustens karakteristiska berg står som ett monument över istiden. En av världens snabbaste landhöjningar pågår under ens fötter när man står på toppen och njuter av vyerna. Och i skogarna ligger kvarglömda stränder, högt ovanför dagens kustlinje. En storslagen vinnare helt klart, konstaterar han.

Naturskyddsföreningens ordförande Johanna Sandahl gratulerar alla som bor nära och har

möjlighet att ofta njuta av det fantastiska landskapet.

Att uppleva vacker natur betyder mycket

– Att uppleva hur vacker naturen är, betyder mycket för många. Det är en viktig del av vår livskvalitet och borde ha en mycket mer central roll i samhällsplaneringen. För medlemmarna i Naturskyddsföreningen är det dessutom en mycket viktig drivkraft i engagemanget för en frisk planet, säger Johanna Sandahl.

– Upplevelser i naturen, olika möjligheter att koppla av och få utlopp för kreativitet, är bra för hälsan, för själen och för hela samhälls ekonomin. Olika varianter på natur- och ekoturism bidrar till att skapa arbetstillfällen och hjälper oss att hålla kvar och öka förståelsen för hur viktig naturen är för vårt välbefinnande.

Tio i topp-listan. Sveriges vackraste natur utsedd av Sveriges naturs läsare: 1. Höga kusten, 2. Blekinge skärgård, 3. Skierfeklippan, Sarek, 4. Kinnekulle, 5. Mjällådalen, 6. Ramsvik, Bohusläns kust, 7. Ölands södra udde, 8. Söderåsen, Skåne, 9. Kebnekaise med Tarfala, 10. Tandövala gammelskog, Dalarna.

Grevar, Baroner och Ekar!

Det här bidraget har legat i våra gömmor några månader! Det var i mitten av oktober som Lennart Olsson skickade sina funderingar kring spridningen av ekar norr om Dalälven. På grund av snön är det väl inte lika lätt nu att titta närmare på lövträden grenar och blåsippeplantor, men vi får tro Lennart på orden att knopparna finns där och då kan vi också hoppas på en ny vår!

Någonstans har jag läst, norr om Dalälven förekommer inga grevar, baroner och ekar. Jag har börjat fundera över påståendet. Inte över förekomsten av grevar och baroner, men över ekarna.

I den södra slutningen av Svartberget i Timrå, berget vid vars fot brf Örnen ligger, vimlar det av ekplantor av varierande storlekar.

I påståendet ligger så klart en mening att det gäller naturligt förekommande ekar. Här i Timrå finns ett antal planterade ekar på tomter och i parker. När Nötkråkor och Nötskrikor plockar ollon på dessa ekar, flyger upp i berget och gömmer dem och att det skapar dessa ekplantor, borde man inte kunna se det som en naturlig spridning av ekar?

Ekarna i Timrå bär inte ollon varje sommar, så var det den här sommaren. Förmodligen är det orsaken till att inga nötkråkor flyger upp mot berget med krävan välfylld.

Men de finns på berget, jag har sett dem klänga i granarna och hämta kottar. Jag har även hittat några plantor av cembratall och gissar på samma typ av spridning.

Hösten har kommit på allvar och det känns lite tungt, men om man tittar noggrant på lövträdens grenar och om man går ned på knä och undersöker en blåsippeplanta då finner man att knopparna för nästa vår redan finns där.

Jag tror Karin Boye tänkte på det när hon skrev; "Nu är den tid, den vår den svage kallar höst"

Text och foto: Lennart Olsson

Kampen om Åstöns natur förlorad!

Fel information på kommunens hemsida fällde avgörandet!

Den långa kampen till skydd för Åstöns natur är avjord! Förlorare är Naturskyddsföreningen och den naturintresserade allmänheten, som nu får finna sig i att Skeppshamn, Åkerövik och Lotstornet kommer att exploateras av andra intressen! Det som till sist fällde avgörandet var en felaktig information på kommunens hemsida, som förledde Naturskyddsföreningen att skicka sin överklagan till fel instans.

-Det känns ju hemskt tragiskt att när vi för en gångs skull litade på kommunens information i juridiska frågor så får det sådana här konsekvenser och vi i styrelsen får väl ta på oss ansvaret för det, säger Naturskyddsföreningens ordförande Bengt-Göran Norlin uppgivet.

Det var vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni som man beslöt om "Nya föreskrifter och ny skötselplan för Åstöns naturreservat". Samtidigt beslöts trots kraftig kritik från både Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten att upphäva det gamla reservatsbeslutet från år 2000!

Både Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten, liksom för övrigt även Naturskyddsföreningen, hävdade under remissbehandlingen av förslaget att det enligt Miljöbalkens 7 kap 7 § krävdes "synnerliga skäl" för att upphäva ett gammalt reservatsbeslut och några sådana hade inte redovisats av kommunen.

Vilsefördes av kommunens information

Eftersom det enligt ett av kriterierna i kom-

munallagens 10 kap 8 § sägs att ett beslut ska upphävas om det strider mot lag eller annan författning beslöt vi, efter att ha läst kommunens information på hemsidan, att begära laglighetsprövning hos Förvaltningsrätten av kommunfullmäktigebeslutet med hänvisning till att det stred mot Miljöbalkens 7 kap.

Förvaltningsrätten hänvisade i sin tur till att kommunallagen inte gäller om det finns andra lagar som reglerar frågan och avstod därför att pröva sakfrågan, dvs om fullmäktigebeslutet strider mot Miljöbalken.

Styrelsen i Naturskyddsföreningen begärde därefter prövningstillstånd hos Kammarrätten, som dock avslog begäran.

All uppföljning och kontroll togs bort

Därmed är de nya föreskrifterna och den nya skötselplanen fastställda! En ledstjärna vid författandet av de nya reglerna tycks ha varit att ta bort allt som skulle göra det möjligt att kontrollera att man uppfyller det som sägs vara målsättningen med reservatet! Sammanfattningsvis innebär det att all kontroll och upp-

följning som fanns i det gamla gamla beslutet är borttaget!

Tre områden öppnas för exploatering

Skeppshamn, Åkerövikens och Lotstornets öppnas upp för exploatering. I beslutet finns egentligen inga gränser för hur långt denna exploatering kan fortgå!

Om Skeppshamn sägs till exempel att kommunen kan ge tillstånd från föreskrifterna för anläggningar som syftar till att utveckla tillgängligheten och besökares möjlighet att uppleva naturreservatet. Sådant tillstånd ska inte ges som innebär att de utpekade natur- och kulturvärdena inom Skeppshamn störs **nämnavärt** (!).

Om Åkerövikens kan man läsa följande: kan kommunen ge tillstånd från föreskrifterna för anläggande av (Ordet "enklare" som fanns i det ursprungliga förslaget togs bort!) serviceanläggningar för bad- och båtgäster (t.ex. brygga, färskvattenanläggning, tömningsstation för toalettavfall, serveringslokal). Dylikt tillstånd får inte äventyra vattenkvaliteten i Åkerövikens. Hur man nu kan veta det när

provtagningen av vattnet tagits bort ur förslaget?

Strandskyddsbestämmelserna gäller

För att lugna kritikerna har man överraskande infört följande bestämmelse: Strandskyddsbestämmelserna enligt 7:e kap i miljöbalken gäller fortfarande inom reservatet och kommer fortsättningsvis att behöva hanteras separat. Med tanke på kommunens tidigare demonstrerade ovilja att följa strandskyddsbestämmelserna är det dock en ringa tröst för naturvännerna!

Allmänhetens insyn måste tryggas

Om inte förslaget kompletteras med en tvingande bestämmelse om att varje byggprojekt inom reservatet ska föregås av en bygglovsansökan, som ska behandlas av politikerna i nämnden, så att allmänheten får insyn och möjlighet att överklaga, lär vi få uppleva det ena övertrampet efter det andra. I rutinerna bör ingå att byggprojekten först provas mot strandskyddsbestämmelserna och annan lagstiftning som måste uppfyllas!

Berry Johansson

TIMRÅBO

**Välkommen
till Timråbo!**

Hyr dig fri!

AB Timråbo

Box 134

861 24 TIMRÅ

Besöksadress:

Centrumhuset, Köpmangatan 31

Telefon: 060-16 35 00

Fax: 060-57 43 70

E-post: info@timrabo.se

Kontoret har öppet vardagar mellan
kl 08.00-12.00 och 13.00-16.00

73 procent positiva till flygskatt

Flygskatteutredningen har presenterat sitt förslag för regeringen. Den föreslår att en flygresor från en svensk flygplats inom Europa ska beskattas med 80 kronor, en resa utanför Europa på max 600 mil med 280 kronor samt att de längsta resorna beskattas med 430 kronor.

Intäkterna från skatten beräknas till 1,8 miljarder kronor per år och ska gå till statskassan. Utredningen tror att förslaget skulle minska med 80 000–200 000 koldioxidekvivalenter, skriver SVT Nyheter.

Utredningen fick både ris och ros. Av svenska folket är 73 procent positiva till en flygskatt, enligt en Sifoundersökning beställd av Naturskyddsföreningen.

Även bland många företag mottogs nyheten positivt. På Dagens Industris förstasida stod det "Flygskatt, ja tack", och i en artikel intervjuades bland andra Polarbröds Anna Borge-ryd.

– Fossila flygbränslen ska inte hållas skattefria för att vi vill göra Sverige rundare, sa hon till Dagens Industri.

Oberoende liberala Sydsvenskans huvudledare

skrev att "Flygskatten är logisk. Att skada klimatet ska kosta". Och IVL:s Anders Roth kommenterade med att "Flygskatt är ett viktigt styrmedel".

Resetidningen Vagabonds redaktör Per J Andersson beskrev i en krönika hur flygpriserna sjunkit drastiskt de senaste 25 åren, så en skatt innebär ingen domedag.

Men utredningen fick också mycket kritik, bland andra av Moderaternas ekonomiskpolitiska talesperson Ulf Krister-sson.

– I Sverige ska vi inte flyga mindre, vi ska antagligen flyga mer, sa han i Dagens Industri.

Flygbranschen kritiserade utredningen i en debattartikel i Svenska Dagbladet. "Flygskatt är skadlig och utan nytta för klimatet", skrev de och syftade på att EU:s utsläppshandel gör att utsläppen kan öka någon annanstans.

Höga halter av miljögifter i havsörnsägg i Sundsvallområdet

Havsörnsägg utanför Sundsvall har visat sig ha så höga halter av miljögifter att länsstyrelsen först trodde att något blivit fel. Nu är en rapport om havsörnarna klar, men mysteriet kvarstår.

I nästan hela landet går det bra för havsörnen, men i Sundsvallsområdet är de förgiftade med PCB och DDE, miljögifter som höll på att utrota arten i Sverige på 70-talet. I rapporten slås fast att gifthalterna ökar ju högre upp i näringskedjan man kommer, men varför havsörnarna just i det här området drabbas så hårt har man ännu inte klart för sig.

– Nej, det har vi inte riktigt, vi ska fortsätta med att undersöka fiberhaltiga sediment och

fisk i de här områdena. Vi ska även sätta sändare på några örnpär för att se var de hämtar sin föda, säger Irene Hedlund på länsstyrelsen i Västernorrland till SVT Västernorrland.

I fiskarna i området har det inte mätts upp så mycket högre gifthalter än på andra håll längs norrlandskusten. Det ska nu göras ytterligare undersökningar för att lista ut vad det är som hänt med havsörnarna.

Källa: SVT Västernorrland

Det kostar mindre än 1 (en) krona/dag att vara med i Naturskyddsföreningen

Svenska folket: - Ta från flyget och ge till tåget!

Vi står mitt i en klimatkris. Samtidigt låter vi en utav våra största klimatbovar, flyget, slippa undan både moms på utrikesavgångar, energiskatt och koldioxidskatt. Det är dags för flyget att börja betala för sig. Det tycker majoriteten av svenska folket, enligt en Sifo-undersökning beställd av Naturskyddsföreningen.

Vi har nåtts av skrämmande rapporter om rekordvärme i Arktis och döda korallrev. Nu måste vi göra allt för att minska utsläppen, och flyget är en av våra största bovar. Regeringen väntas komma med ett förslag på en klimatskatt på flyget och vi frågade svenska folket i en Sifo-undersökning om hur de ställer sig till en sådan skatt. Resultatet var tydligt, 73 procent var positiva.

Starkt stöd i alla partier

Stödet är starkt bland sympatisörer av alla våra riksdagspartier och bland både storstadsbor, småstadsbor och bland människor på landsbygden.

– Svenska folket efterfrågar tydligt verkningfulla klimatåtgärder från politiken. Den som orsakar klimatutsläpp ska betala, och nu måste det bli ett slut på subventionerna till det klimatskadliga flyget, säger Johanna Sandahl, ordförande för Naturskyddsföreningen.

Motsvarar utsläpp från alla bilar

Utsläppen från svenskarnas flygresande har ökat till en nivå som motsvarar klimatpåverkan från alla personbilar i Sverige. Mest ökar utrikesflygen, där flygresorna ökat med 130 procent 1990-2014. Trots det slipper flyget såväl energiskatt, koldioxidskatt och moms på utrikesavgångar.

Undersökningen visar att förslaget om att låta svenskt flyg betala sin klimatpåverkan bemöts övervägande positivt av såväl stadsbor, lands-

bygdsbor som sympatisörer med samtliga partier. Används flygskatten för att finansiera tågunderhåll är stödet ännu starkare.

– Vi kan inte å ena sidan oroa oss för klimatkrisen och å andra sidan motsätta oss politiska verktyg som faktiskt minskar ökade utsläpp. Vi ser nu att den svenska opinionen ger starkt mandat för klimativänliga styrmedel. En klimatskatt på flyg är rättvist, effektiviserar resandet och skapar mer incitament för resealternativ som tåg, säger Johanna Sandahl.

Ta från flyget, ge till tåget

Naturskyddsföreningen vill att intäkterna från flygskatten ska användas för att finansiera bättre underhåll av svenska järnvägen. Tågresandet, det naturliga inrikesalternativet till flyg, ökar ständigt i Sverige – så mycket att vi reser mer än vi hinner underhålla. Trafikverket räknar med att de medel regeringen skjuter till inte räcker för att rusta upp järnvägen i takt med slitaget. SJ tvingades dessutom betala nästan två miljarder till staten för att möta avkastningskravet förra året.

Tågen knyter ihop Sverige!

– Tågen knyter ihop Sverige, såväl regioner som människor och företag. Kan vi omsätta flygskatt i såväl minskad klimatpåverkan som större järnvägsunderhåll kan fler åka tåg, vi slipper stänga fler linjer, kan öka kapaciteten och göra tågen pålitliga, säger Johanna Sandahl.

Ibland kan det vara trevligt att vara vaken på natten!

Att vakna 04,15 en decembermorgon och ha svårt att somna om, är ingen önskad situation. Men i morse hörde jag genom det öppna fönstret, en kattuggla som spelade.

I och för sig på rätt långt avstånd uppe på Tomasberget, men ändå fullt tydligt i den mörka nattstillheten. Det är andra gången, den förra gången var mer än fem år sedan.

Då spelade den längre fram, kanske i mars – april, flera nätter i rad.

Sådana nätter kan man faktiskt vara vaken en stund!

Lennart Olsson

Skärpning av handel med utsläppsätter

EU-parlamentets miljöutskott har enats om att skärpa kraven gällande handeln med utsläppsätter. Tidigare har EU-kommissionen ställt sig bakom att varje år minska antalet utsläppsätter med 2,2 procent, rapporterar Sveriges Radio. Nu beslutade miljöutskottet sig för nivån 2,4 procent!

Sveriges huvudförhandlare Jytte Guteland (S) var nöjd, men Fredrick Federley (C) ville se mer.

– Miljöutskottet hade chansen att gå längre, men tog den inte, sa han enligt TT.

Nu hamnar frågan på EU-parlamentets bord, som troligen fattar beslut i februari.

Regeringen kommer att driva att det ska bli

klart dyrare för industrin att släppa ut koldioxid.

– Utsläppssystemet omfattar 45 procent av hela EU:s utsläpp, det är den stora elefanten i rummet. Men i dagsläget kostar det lika mycket som en stor kaffe latte på Arlanda att släppa ut ett ton koldioxid, säger klimatminister Isabella Lövin till Svenska Dagbladet.

Luftföroreningar har stor påverkan på ozonskiktet

Ny forskning visar på ett märkligt väderfenomen. Luftföroreningar från Indien och Kina stiger hela 18 kilometer upp i atmosfären där de bryter ner ozonskiktet och driver på den globala uppvärmningen.

En märkligt väderfenomen ovanför den tibetanska högplatån och Himalaya har visat sig påverka atmosfären på ett oroväckande sätt. Luftföroreningar från Indien och Kina stiger hela 18 kilometer upp i atmosfären, betydligt högre än partiklar från bilavgaser och fabrikskorstenar vanligtvis når.

Här når partiklarna stratosfären, det atmosfäriska lager som ligger ovanför troposfären där jordens ozonskikt huvudsakligen finns. När partiklarna befinner sig så högt upp i atmosfären kan de sprida sig globalt och förstöra ozonskiktet som skyddar oss från ultraviolett

strålning. Därmed så ökar också den globala uppvärmningen menar forskarna.

Fram till för några år sedan trodde man att mänsklig aktivitet hade liten inverkan på stratosfären, eftersom man bara trodde att det var vulkaner som kunde skicka upp partiklar på så hög höjd. Men i september i år genomförde forskare vid NASA Langley Research Center tester där man skickade upp väderballonger för att mäta partikelmängden och det visade sig då att människans utsläpp har stor inverkan på stratosfären och ozonskiktet. Det rapporterar Scientific American.

Klimatförändringarna blir säkerhetspolitik

När Sverige nästa år tar plats i FN:s säkerhetsråd är en målsättning klar för regeringen: Att klimatförändringar ska ses som säkerhetsrisker. Klimatminister Isabella Lövin pekar på vad extrema väderhändelser kan innebära.

– Det kommer att få väldigt allvarliga konsekvenser också för politik och migration och hur vi ska leva i fred med varandra, säger hon till Sveriges Radios Vetenskapsradion.

Miljöprofessor Johan Rockström är inne på samma linje. Han vill ge miljöfrågan samma tyngd som terror, krig och kärnvapen-hantering.

– Det handlar om att ha stabila samhällen. Ska vi ha en chans att undvika konflikt, säkra fred, ha framgångsrika och jämställda samhällen, garantera att vi inte får arabiska vårar, syriska kriser eller afghanska kollapser.

Då gäller det att gå tillbaka till ett säkert manöverutrymme på planeten, säger han till Svenska Dagbladet.

Tydlig förbättring av vattenmiljön utanför skogsindustrier

Många års arbete med att minska utsläppen från den svenska pappers- och massaindustrin har resulterat i tydliga miljöförbättringar i närliggande vattenområden. Många av de miljöproblem som tidigare påvisats kan nu anses lösta. Samtidigt kvarstår vissa effekter av föroreningar i några områden, vilket sannolikt beror på tidigare utsläpp som lagrats in i bottensedimenten, visar en ny studie.

Forskare från IVL Svenska Miljöinstitutet, SKUTAB, Nordmiljö och Göteborgs universitet har utvärderat hur miljö-förhållandena utanför svenska pappers- och massaindustrier har utvecklats under de senaste 50 åren. Dessa vattenområden är några av Sveriges mest undersökta och miljömässigt väldokumenterade platser. Drygt 400 tekniska rapporter och vetenskapliga artiklar ligger till grund för utvärderingen.

Åtgärder har gett resultat

Historiskt har stora utsläpp av organiskt material från massaved, kvicksilver och andra ämnen lett till ansträngda förhållanden runt industrierna. Men sedan slutet av 1960-talet har skogsindustrin genomfört såväl omfattande processinterna förändringar som reningsåtgärder för att minska sina utsläpp – åtgärder som har gett resultat.

– Vi ser att områden som på 60- och 70-talen ansågs vara utslagna och förgiftade har tillfrisknat och att växt- och djurlivet återhämtat sig i takt med att utsläppen minskat, säger Magnus Karlsson, projektledare vid IVL Svenska Miljöinstitutet.

Utsläpp har lagrats i bottensedimenten

Samtidigt visar rapporten att det finns vattenområden där återhämtningen går långsammare och där forskarna fortfarande ser biologiska ef-

fekter på fisk och bottenlevande djur. En trolig förklaring kan vara att föroreningar från tidigare utsläpp lagrats i bottensedimenten. Vissa områden är också mer känsliga för att ta emot utsläpp än andra, visar rapporten.

Kvarvarande effekter

De kvarvarande effekterna, samt det nationella miljökvalitetsmålet om minskad tillförsel av kväve och fosfor till omgivande havsområden, är viktiga incitament för ett fortsatt miljöarbete inom skogsindustrin. Fokus bör då ligga på bottenförhållandena och andra omgivningsfaktors betydelse för kvarvarande effekter, att utveckla system för kompensationsåtgärder och på processinterna åtgärder, menar Magnus Karlsson.

Reducera utsläpp inte självklart

– I det läge vi nu befinner oss med stora klimatutmaningar och ett samhälleligt fokus på resurshushållning är det inte självklart att åtgärder för att ytterligare reducera utsläpp genom reningsanläggningar är miljömässigt motiverade.

Nytan behöver vägas mot den miljömässiga kostnaden i form av exempelvis energi-förbrukning. Att uppfylla EU:s vattendirektiv och samtidigt bedriva en hållbar och resurseffektiv vattenförvaltning är en utmaning, säger Magnus Karlsson.

Nytt mål - 50 procent energieffektivisering till 2030

Regeringen, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har enats om ett förslag till mål för energieffektivisering till 2030. I somras fick Sverige en blocköverskridande energisuppgörelse med ett mål om 100 procent förnybar elproduktion till 2040. En viktig pusselbit för att lyckas är förstås energieffektivisering. Nu har politikerna enats om ett nytt mål även för detta. Fram till 2030 ska Sverige ha 50 procent effektivare energianvändning, jämfört med 2005. Målet, samt hur detta kommer att räknas ut, ligger i linje med EU:s ambition om 30 procent minskad absolut energianvändning till 2030. Energimyndigheten kommer också att få i uppdrag att ta fram strategier för energieffektivisering för olika sektorer.

Lennart Nilsson för SCA Skog

Välkommen ut i våra skogar!

Alla är välkomna ut i våra skogar för att koppla av, göra utflykter, vandra, plocka bär och svamp och njuta av vacker natur. Missa inte våra skogspärlor och nyinrättade mångfaldsparker.

SCA är Europas största privata skogsägare med 2,6 miljoner hektar skogsmark varav cirka 2 miljoner brukas för virkesproduktion. Vi undantar cirka 15 procent av den skog vi brukar, antingen genom frivilliga avsättningar eller genom att vi sparar områden i samband med avverkning.

På vår hemsida hittar du information om vårt markinnehav, frivilliga avsättningar och kända nyckelbiotoper. Här finns också information om extra spännande skogspärlor med olika naturtyper som är viktiga för den biologiska mångfalden.

Vi har fem nyanlagda mångfaldsparker. Det är större landskapsavsnitt på flera hundra hektar där minst halva skogsmarksarealen avsätts eller sköts för att gynna natur- och kulturvärden. I Medelpad finns Njurundakustens mångfaldspark på 2 300 hektar, med en värdefull flora och fauna och gott om kulturhistoriska värden.

Varmt välkommen att hitta dina egna pärlor!

www.scaskog.com

Väntan blev för lång - E.on lämnar Åstön

Det unika projektet med lokalt producerad energi som skulle testas på Åstön blir inte av! E.on beslut att lämna Åstön togs sedan sex personer överklagat placeringen och byggandet av solcellsparken och övriga etableringar som var nödvändiga för projektet.

Hösten 2015 såg det ut som om framtidsprojektet skulle genomföras på Åstön men drygt ett år senare ger E.on upp och flyttar söderut. -Vi kan inte vänta längre", säger Jennie Sjöstedt, projektledare för den Lokala energisystemsatsningen (LES).

Planen var att allting skulle vara i drift vid årsskiftet, men nu flyttas hela projektet. Företaget har dammsugit hela Sveriges avlånga land för att hitta en plats att testköra det unika energiprojektet. Efter en tids sökande så togs beslut om att Åstön i Timrå kommun passade perfekt för satsningen.

Under möten hösten 2015 visade det sig också att ortsbefolkningen var mycket intresserad av att delta i projektet. Detta gjorde att E.on satsade fullt ut och planerna för hur en solcellspark, ett mindre vindkraftverk och en

lagringsstation för el skulle byggas och placeras växte fram.

Beslutet att lämna ön fattades efter det att sex privatpersoner överklagat placeringen och byggandet av solcellsparken och alla övriga etableringar som var nödvändiga för att genomföra projektet. Överklagan har gått till länsstyrelsen och där är handläggningstiden mellan ett halvår och ett år. Den tiden hade inte E.on som fått EU-bidrag till satsningen. Bidraget får företaget under förutsättningen att projektet genomförs mellan 2017 och 2019.

– Platsen var utmärkt och Timrå kommun har varit mycket positiva till projektet. Men nu kommer vi lämna Åstön och vi kommer att dra tillbaka vår tillståndsansökan så fort de sista pusselbitarna faller på plats, avslutar Jennie Sjöstedt.

Kunderna sågar eljättar – småbolag får toppbetyg

Det är ett stort gap i betygen mellan vinnaren och förloraren i SKI:s mätning av kundnöjdhet inom energibranschen. I botten av listan finns de stora jättarna. I toppen är de som tar hållbarhet och digitalisering på allvar.

Krånglig, komplex, förnybart, förändring. När energibolagen själva ska beskriva var de står är omdömena spridda. Och kunderna håller med.

Gapet är stort mellan de elhandelsbolag som får bäst respektive sämst betyg av kunderna. I botten finns de tre jättarna, Fortum, Vattenfall och Eon.

– De här bolagen misslyckas med att förmedla vad de faktiskt gör bra. Nu blir de bara jättar. Även när de har bra kundservice, förnybar energi eller en stark miljöprofil slår det inte igenom i kundernas betyg, säger Laurina Qvarnström, ansvarig för energiområdet på Svenskt Kvalitetsindex (SKI).

Energikommissionens slutbetänkande: 100 procent förnybar elproduktion 2040

Energikommissionen har överlämnat sitt slutbetänkande till regeringen. Några av de viktigaste förslagen är 100 procent förnybar elproduktion år 2040, ett förlängt och utökat elcertifikatsystem och sänkt fastighetsskatt på vattenkraft.

Men målet om 100 procent förnybar elproduktion 2040 är villkorat:

”Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut”, skriver Aktuell Hållbarhet.

Energiminister Ibrahim Baylan säger till Dagens Nyheter att han vill se förslagen genomförda före valet 2018.

Värva en medlem eller ge bort ett medlemsskap!

Kontakta Bengt-Göran tel 060 - 57 03 25
eller någon annan i styrelsen.

Här nedanför har du argumenten,
på nästa sida vad det kostar.

Medlemsförmåner

Som medlem i Naturskyddsföreningen bidrar du först och främst till det viktiga arbetet för natur och miljö. Men du får dessutom en del fina förmåner!

Sveriges Natur

Du får vår medlemstidning Sveriges Natur, som är landets största tidning om natur- och miljöfrågor.

Natur-lik

Timråkretsens egen medlemstidning som informerar om den lokala verksamheten och lokala natur- och miljöfrågor.

Rabatt i vår egen webbutik

Naturbutiken har böcker för hela familjen, CD-skivor, planscher och massor av smarta naturprylar till bra priser. Toppen för dig som gillar natur och miljö och letar fina presenter. Som medlem har du upp till 20 procent rabatt på de flesta artiklarna. Vinsten från Naturbutiken går till vårt arbete för natur- och miljö.

Aktiviteter och engagemang

Som medlem ansluts du till din lokala natur-

skyddsförening (krets) där du bland annat kan delta i fågelskådning, resor, kurser och olika arbetsgrupper. Hur aktiv du vill eller har möjlighet att vara bestämmer du själv. Se programmet!

Hyr en stuga

Upplev den svenska naturen genom att hyra någon av Naturskyddsföreningens stugor runt om i landet. En del hyrs ut av Rikskansliet i Stockholm, andra av olika kretsar.

Rabatt på seminarier

Naturskyddsföreningen anordnar seminarier och konferenser på aktuella teman inom natur- och miljövårdspolitik. Som medlem har du kraftig rabatt på avgiften.

Naturen behöver dig!

Naturskyddsföreningen
Timrå

Kärleken till naturen vår drivkraft!

Har du tänkt på vad lite du kan köpa för en krona idag. Fundera en stund! Just det! Det var inte så mycket du kom på! Till och med lite mindre än en krona om dagen är vad ett medlemsskap i Naturskyddsföreningen kostar. Och då kommer hela familjen med i medlemsskapet!

Naturskyddsföreningen är en ideell och partipolitiskt obunden miljöorganisation. Föreningen har över 224 000 medlemmar och finns i lokalföreningar och länsförbund över hela landet. Kärleken till naturen är vår drivkraft.

Vi sprider kunskap, kartlägger miljöhot och försöker hitta konstruktiva lösningar på problemen. Ju fler vi är, desto större kraft har vi att förändra samhällsutvecklingen till det bättre. Vi arbetar med att påverka politiker och myndigheter såväl nationellt som internationellt.

Klimat, hav, skog, miljögifter och jordbruk är våra viktigaste arbetsområden.

Vi står dessutom bakom världens tuffaste miljömärkning, Bra Miljöval. Den är en del i vårt arbete med att utveckla bra verktyg för miljömedvetna konsumentval.

Bra Miljöval

Så här mycket kostar medlemsavgiften i Naturskyddsföreningen

Enskilt medlemsskap	295 kr /år eller 24 kr/månad via autogiro
Familjemedlemsskap	Alla i familjen 365 kr/år eller 30 kr/månad via autogiro
Ungdomsmedlemsskap Tillval: Gratis medlemsskap i Fältbiologerna	För alla upp till 26 år 195 kr/år eller 16 kr/mån via autogiro
Medlem för livet	9 000 kr

Mindre än en (1) krona om dagen!

För mindre än en (1) krona om dagen kan du alltså bidra till en bättre miljö! En del väljer att vara passiva medlemmar och går med för att stödja en bra verksamhet. Andra deltar aktivt i Naturskyddsföreningens olika verksamheter i form av utflykter, resor och studieverksamhet. Alla är lika välkomna!

Tag kontakt med någon i styrelsen och kom med du också!

Fröplantagen vid Lögdö Bruk olämplig som virkesterminal

Det är Naturskyddsföreningens bestämda uppfattning att valet att lokalisera en virkesterminal till fröplantagen i Lögdö Bruk är en av de mest olämpliga områden som går att finna inom Timrå kommun. Lögdö Bruk 1:1 ligger mitt i ett natur-, kultur- och fritidsområde med mycket höga värden, skriver Naturskyddsföreningen i ett samrådsyttrande till SCA Skog .

Området gränsar till två stora nyckelbiotoper, både i norr och öster. I söder gränsar området mot Masugnsgrundet, som är ett Natura 2000-område. I båda dessa områden finns anlagda stigar som används flitigt av både vandrare och fiskare. Området är även utpekade som riksintresse för naturvård och omfattas dessutom av strandskydd.

Förutom den estetiska störningen kommer det att bli bullerstörningar från lastbilar, traktorer och skrammel vid lossning och lastning.

Fröplantage inte samma som industri

I handlingarna påstås att i Timrå kommuns pågående översiktsplanearbete är området utpekade som befintligt verksamhetsområde, främst industri. Detta stämmer inte - på kartan står det fröplantage. Fröplantage kan knappast likställas med industri!

Vidare framgår det av handlingarna att en tidigare planerad lokalisering på Vivstamon har bedömts påverka Wifsta vattentäkt! Samma farhågor måste då finnas när det gäller Ljustorpsån.

Vad händer med lakvattnet?

Vad som händer med lakvattnet är otydligt, det leds i diken och till en damm. Sedan påstås det vara renat (?) och leds till gamla åfåror på båda sidor om området som sedan mynnar i Ljustorpsån. Åfåran i öster ligger i nyckelbiotopen Bullerstörningar kommer också att påverka kulturreseptatet Lögdö bruk.

Ljustorpsån inte djup

Att ta vatten ur Ljustorpsån kan inte vara lämpligt. Det påstås i handlingarna att Ljustorpsån vid platsen är djup och långsamströmmande. Detta är fel, innan och efter att man har släppt minimitappningen från Stora Laxsjön är ån i det närmaste torrlagd och man kan utan problem lätt vada över den och detta försvårar redan nu eventuell fiskuppvandring.

Logiskt sett borde behovet av bevattning av timret då vara som störst. Dessutom, att koppla en pumpanläggning till ån måste bli störande för den vattenmiljö, som lax och havslaxöring på väg att leka eller födosök, upplever på sin vandring.

Katastrof för miljön

Rent estetiskt skulle en timmerlagring med bevattning vara en katastrof för miljön med brukskyrkan och herrgården med mera bara 500-1000 meter därifrån. Ett besöksmål av god klass i vår annars något fattiga kulturbygd, skriver Naturskyddsföreningen.

Ombyggnaden av väg 331 ett misslyckande

En olycka med lastbilar är ofta en katastrof för en ömtålig miljö som vi har här. Det står ju nu klart att den ombyggnad av väg 331 som skedde i Stavreviken blev ett misslyckande. Vägbredd, brobredd, av och påfart mot Ljustorp, avsaknaden av utrymme för gående och cyklister är baserat på något annat än verkligheten.

Bäddas för betydande olycksrisker

Den tunga trafiken med tankbilar, timmerbilar och nu den extremt stora trafiken med krossat berg från SCA:s bergtäkt i Stavre, sand från sandtäckten, också den i Stavre. När de långa timmerbilarna, som med all sannolikhet blir ännu längre i en nära framtid, också skall trafikera det här "nålsögat" bäddas för betydande olycksrisker.

Varför inte Kombiterminalen i Torsboda

Den här verksamheten bör läggas på en redan urbaniserad mark, exempelvis vid Kombiterminalen i Torsboda? Där stör inte buller, trafik och asfalterade "ytor", där har man resurser att avvärja olyckor med föroreningar vid hantering av timret, vid terminalen finns redan en ledning med industrivatten från en pumpstation i älven.

Karin Lexén, 52, blir ny generalsekreterare

Karin Lexén, 52, blir Naturskyddsföreningens nya generalsekreterare.

En miljögeneralist med ett starkt engagemang och i dag chef för internationell policy och Världsvattenveckan vid Stockholm International Water Institute, SIWI.

För den breda allmänheten är Karin Lexén ganska okänd. Men hennes CV vittnar om en gedigen bakgrund inom myndigheter och civilsamhälle: Chef för Världsvattenveckan på SIWI, departementsekretare på Miljödepartementet och ordförande i Fairtrade, bland annat. Och från och med 13 mars generalsekreterare på Naturskyddsföreningen.

– Det känns jätteroligt och otroligt spännande att få börja arbeta för en så fantastisk organisation med den breda medlemsbasen och engagemanget som finns i hela landet.

Karin Lexén är född i Göteborg och uppvuxen i Trollhättan. Föräldrarna var lärare med ett stort naturintresse och själv är hon sedan många år tillbaka passiv medlem i föreningen.

– Jag har alltid varit mycket ute i skog och mark. För mig är naturen inspiration och en kraftkälla. Men jag är ingen expert på fåglar och växter, det måste jag erkänna. Min mamma var väldigt duktig och gav mig inspiration, men jag hade inte tillräckligt med tålamod för att lära mig allt.

Miljöengagemanget i en vidare bemärkelse växte fram under tonåren och resulterade i Naturvetenskaplig linje på gymnasiet. Därefter studier som kemist och en tjänst vid Naturvårdsverkets forskningsavdelning.

– Tanken var att hålla på med miljöforskning men det blev lite smalt. Jag ville engagera mig bredare.

De senaste åren har hon arbetat med globala frågor, först som policychef för Svenska Kyrkans internationella arbete och de senaste tio åren i olika roller på SIWI. Nyligen deltog hon som observatör vid klimattoppmötet i Marra-kech.

– Det är klart att klimatfrågan inte går att komma förbi som vår tids stora ödesfråga. Samtidigt vill jag se sambandet mellan de andra frågor som Naturskyddsföreningen job-

bar med. Det är viktigt att lyfta fram hur de samspelar med varandra och hur vi behöver ställa om i ett brett perspektiv.

Hur kan Naturskyddsföreningen inge hopp i en tid av larmrapporter?

– Genom att peka på de steg som hela tiden tas. Naturskyddsföreningen har en jättestor uppgift i att lyfta fram positiva exempel. Vi ska berätta om allt från eldsjälar som gör skillnad och solpaneler till företag som går i bräsch för omställning.

Vilka är de största utmaningar som du ser framför dig?

– Vi har en situation där det går för långsamt både när det gäller klimat och mångfald. Lösningarna finns på bordet, utmaningen är att ta vara på dem och öka takten. En del barriärer som måste rivas i form av till exempel bristande politiskt mod och kortsiktiga investeringshorisonter. Många av oss kan också vara lite bekväma och behöva en liten puff i vårt sätt att leva.

Hon ser fram emot att få arbeta tillsammans med näringslivet i detta.

– Jag har goda erfarenheter och ser att näringslivet har en väldigt viktig roll i omställningsarbetet. Det finns många goda exempel men också mer som behöver göras, vår roll är att agera både som samarbetspartner och som pådrivare.

Johanna Sandahl, ordförande i Naturskyddsföreningen, säger att hon ser väldigt mycket fram emot att få börja jobba med Karin.

– Karin är driven, klok och har ett stort engagemang för att rädda världen. Hennes goda ledaregenskaper, sakkunskap i många av Naturskyddsföreningens hjärtefrågor och erfarenhet av att jobba i olika miljöer – från departement till folkrörelse, i Sverige och internationellt – gör att hon är som klippt och skuren för den här rollen.

Tack för mig!

Just nu håller du sista numret av Natur-lykt i din hand! Om jag minns rätt är det 17 år sedan vi gav ut första numret! Vi startade med fyra nummer första året, som utökades till fem nummer ganska snart! Sidantalet var fyra i början som utökades efter hand, till 28 som mest! Efter en del diskussioner om olika namnförslag fastnade en enig styrelse för dåvarande ordföranden Ingela Dahlins förslag.

Det har varit spännande år att försöka hitta material att fylla sidorna med och forma en produkt som Naturskyddsföreningen kunnat visa upp med stolthet, trots mycket små resurser! Det hade naturligtvis inte gått utan alla ideellt producerade, små och stora bidrag i form av texter och bilder från många av föreningens kunniga medlemmar, men även från utomstående!

Det har blivit många trevliga bekantskaper genom åren och det är med förvåning man kan konstatera hur lite samhället respekterat och tagit vara på denna enorma kunskapsbank! Det finns till exempel inget årligt natur- och miljöpris som delas ut i kommunen!

Förutom information om Naturskyddsföreningens egna verksamhet har innehållat bestått av artiklar om lokala natur- och miljöfrågor. Sammanfattningsvis är det lätt att konstatera att natur- och miljöfrågor inte varit ett prioriterat område hos myndigheter och företag genom åren! Kommunen har rasat i rankinglistorna bland Sveriges kommuner under stor politisk enighet!

Tre frågor har dominerat rapporteringen!

1. Mjällådalen. Naturskyddsföreningens mångåriga och omfattande inventeringsarbete, ofta med hjälp av Sveriges främsta experter, har tydligt visat att dalen är mycket värd att bevara, men har ännu inte lett till att dalgången fått ett formellt skydd! För några månader sedan kunde vi sent om sider rapportera att Länsstyrelsens tidigare minst sagt svala intresse ändrats och att det nu pågick ett reservatsarbete!

2. Åstöns naturreservat. Kommunens ambitioner att minska skyddet för naturen till förmån för viljan att exploatera delar av reservatet har lett till en omfattande rapportering som blottlagt kommunens bristande kunskaper om bestämmelserna i miljöbalken. Naturskyddsföreningen lyckades

genom sin överklagning av strandskyddsdispensen i en första omgång rädda Skeppshamnsområdet åt allmänheten. Kommunen återkom dock och trumfades igenom ett upphävande av reservatsbeslutet från år 2000. Felaktig information på kommunens hemsida lurade Naturskyddsföreningen att överklaga till fel instans och därmed var det fritt fram att fortsätta exploateringen på naturens bekostnad.

3. Laxsjöån. Tack vare Naturskyddsföreningens och andras kraftiga protester lade E.ON till sist ner planerna på att torrlägga den vackra åfåran och föra över vattnet till en tub ner till Rundbackens kraftverk. Men beslutet kom först sedan vi fört frågan till EU-domstolen. När detta skrivs väntar vi på miljödomstolens beslut om ett garanterat minimiflöde till sträckan nedanför dammen!

Ideellt arbete är ofta tungt och otacksamt

Ideellt arbete är ofta tungt och otacksamt, men skänker också ofta glädje. Till de finaste minnena hör kontakterna med alla dessa hängivna och kunniga medlemmar som jag mött genom åren i styrelsearbetet och i andra sammanhang. Det skulle ta för stort utrymme att räkna upp dem alla, men jag kan inte låta bli att nämna ett par av dem, som därigenom får representera de andra!

Bengt-Göran Norlin, som trots sin bristande hälsa representerat föreningen utåt i stort och i smått under senare år, och ofta utsatts för våra motståndares smädelser! Jag tror inte ens han själv har någon uppfattning om hur många tusentals timmar han lagt ner under åren!

Elisabeth Nilsson och hennes arbete för Mjällådalen saknar motstycke i min bekantskapskrets! Det är en mycket beundransvärd insats att år ut och år in, trots Länsstyrelsens ointresse fortsätta att kämpa för det hon trott på!

Berry Johansson

Solel på Skogsvägen 16-26 i Timrå

Timråbo är Timrå kommuns kommunala bostadsbolag. Bolaget har cirka 1 800 lgh och 23 anställda. Bolagets övergripande mål är att jobba med nöjda kunder, engagerade medarbetare och samtidigt se till att bolaget har en god ekonomi. Utöver detta skall bolaget även jobba med miljöfrågor.

Ett tydligt mål från ägaren är att fram till 2020 sänka energiförbrukningen vad avser värme och el med 20 procent mot ingångsåret 2012. För att nå detta jobbar bolaget aktivt med bland annat genomgång av fastigheter och modernisering av befintlig utrustning.

Under 2015 fick bolaget i uppgift av fullmäktige att utreda möjlighet till solpaneler på någon eller några av bolagets fastigheter. Ganska snabbt valdes fastigheterna på Skogsvägen 16-26 ut, de ligger strategiskt ur såväl solläge som marknadsförings läge. Styrelsen gav ledningen i uppdrag att ta in offerter på solpaneler samt genomföra lönsamhetsanalys. Timråbo tog hjälp av FVB (Fjärrvärmebyrån) för uppdraget.

Styrelsen beslutade om genomförande av projektet i september 2016. Stora värden sågs i miljövinsten samt att det fanns ett marknadsföringvärde för bolaget med projektet.

Rent ekonomiskt med de elpriser som bolaget har just nu är projektet tufft ekonomiskt men bedömdes ändå på lång sikt vara ekonomiskt försvarbart. Total investeringskostnad beräknades till 2 Mkr. 64 st paneler av modell PPAM Onyxium 320 W monterades på taken. Total effekt för anläggningen blev 122,88 kW (20,48 kW per hus). Effektivitetsberäkningar visar att anläggningarna ger 110 880 kWh per år (genomsnitt 18 480 kWh per år och anläggning).

Timråbo kommer till stor del att ha avsättning för elen själv då vi även tillhandahåller hyresgästernas hushållsel som ett tillägg på hyran. Överskottsel kommer att säljas ut på nätet.

Anläggningen kommer vidare att minska utsläppet av koldioxid med ca 100 ton CO₂ per år, vilket är en tydlig miljöinsats. För att väcka ett intresse hos hyresgästerna för elförbrukning samt för hur mycket anläggningen levererar så monteras nu under januari displayer i varje entré som visar total produktion, samt dagens produktion. I Timråbos reception kommer en monitor att visa samma uppgifter för den totala anläggningen. Under 2017 hoppas vi också få upp information på husfasad om att solel produceras.

Timråbo sökte tidigt i projektet bidrag för solpaneler från länsstyrelsen. Styrelsens beslutade att projektet skulle genomföras även om bidraget eventuellt inte skulle erhållas. Precis i samband med att anläggningen kördes igång i slutet av 2016 fick vi också klartecken om att vi skulle få ca 30 procent av investeringskostnaden i bidrag. I och med detta blir projektet positivt för så väl miljön som plånboken. Anläggningen kommer nu att köras under en period och utvärderas för att se om det kan vara aktuellt med flera likande projekt i framtiden.

Lotta Björklund

Kommande program - Alla är välkomna!

Naturskyddsföreningen

Timrå

Bjud med någon på nästa träff!

Tisdagen den 7 februari kl 18.30 på Inbetween

Det osynliga, en bildspelsföreläsning med Fredrik Karlsson

"Ännu ett år har gått sedan min förra bildvisning. Jag har fortsatt med min kamera på vägen att försöka fånga och förmedla glimtar av förborgade andliga ting. Frimodigt i fornnordisk och John Bauersk anda där stubbar inte är stubbar och relikar gudar inte är relikar, utan levande väsen i ett levande universum. Det universum vi möter varje dag, men denna afton på ett annat sätt. En föreläsning i tid och rum, närnatur och fjärran legender. En saga om det som inte syns. Kanske en förtrollad afton, vi får hoppas på det!" Naturskyddsföreningen bjuder på fika! Alla är välkomna!

Onsdagen den 25 mars kl 20.30-21.30

Earth hour

Under den timman släcker vi alla lampor och stänger av eldrivna apparater och deltar i WWF:s klimatmanifestation. Se WWF:s hemsida.

Tisdagen den 28 mars kl 18.00 på Inbetween

Årsstämma

med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Naturskyddsföreningen bjuder på fika. Kontaktperson Bengt-Göran Norlin, tel 060 - 57 03 25.

Tisdagen den 28 mars kl 19.00 på Inbetween

Träd som historieberättare

Efter årsmötesförhandlingar och fika kommer professorn vid Mitthögskolan Bengt-Gunnar Jonsson och visar bilder och berättar om vad träd kan berätta om historien.

Måndag den 8 maj kl 18.00

Fagning (städning) av Torsbodaängen

Ta med räfsa och fika så städar vi upp på ängen och förbereder vårens och sommarens blomsterprakt. Kontaktperson: Bengt-Göran Norlin, tel 060 - 57 03 25.

Tisdagen den 27 juni kl 18

Årets kvällsvandringar i Ljustorp startar

Samling vid Ljustorps handel. Ta med fika! Kontaktperson: Elisabeth Nilsson, tel 060-82079

Har du frågor? Ring Bengt-Göran, tel 060-57 03 25

Här hittar du ytterligare information: timra.naturskyddsforeningen.se och Facebook: Naturskyddsföreningen Timrå. Eventuella ändringar och tips om nya programpunkter kan dyka upp med kort varsel. Anmäl din mailadress till Bengt-Göran så får du meddelande.

Alla arrangemang sker i samarbete med

Studie
främjandet